

Junior Achievement – Young Enterprise Latvia
Biznesa plānu konkursa
NOLIKUMS(saskaņošanā)
 2014./2015. mācību gadam

Programma	<p>Junior Achievement - Young Enterprise Latvia (JA-YE Latvia) SMU Biznesa plānu konkurss dod skolēniem iespēju pielietot un pārbaudīt skolā iegūtās ekonomiskās zināšanas un apgūtās praktiskās uzņēmējdarbības prasmes, darbojoties savā Skolēnu mācību uzņēmumā, nākotnes biznesa plāna veidošanā. Biznesa plāns ir skolēna iecerētās biznesa idejas plāns. Biznesa plānu moto "Savā vidē, saviem cilvēkiem un sev".</p> <p>Biznesa plānu konkurss notiek sadarbībā ar Latvijas Universitātes Ekonomikas un vadības fakultāti.</p>
Mērķis	<ul style="list-style-type: none"> • Veicināt uzņēmējdarbību (tsk. pašnodarbinātību) pēc Skolēnu mācību uzņēmumu programmas apgūšanas kā perspektīvu karjeras iespēju. • Motivēt Skolēnu mācību uzņēmumu biznesa ideju pārveidošanu augstas kvalitātes biznesa plānos un darbojošos uzņēmumos visās tautsaimniecības nozarēs. • Veicināt iniciatīvu un attīstīt prasmes, kas nepieciešamas, lai vadītu uzņēmumu un uzņemtos risku.
1. DAĻA	BIZNESĀ PLĀNU KONKURSA APRĀKSTS
Dalībnieki	<p>JA-YE Latvia dalībnieki 9. – 12. klašu skolēni, kuri apgūst vai apgūvuši Skolēnu mācību uzņēmumu programmu un kuri vēlas izveidot savu uzņēmumu, kura pamatā ir jaunu tehnoloģiju attīstība un inovācija. 1 vai 2 skolēni komandā.(Ja SMU ir izveidojuši vairāk skolēnu nekā 2, tad piesakot un iesniedzot darbu Biznesa plānu konkursam ir jāizvērtē SMU dalībnieki, un tikai tie jānorāda pilnveidotajā SMU Biznesa plānā).</p>
Norise	<p>Biznesa plāna konkursa izsludināšana: 2014. gada 1. novembrī.</p> <p>I. kārtā.</p> <p>Biznesa plānu konkursā var piedalīties un iesniegt Pieteikumu skolēni, kuri ir izveidojuši uz Skolēnu mācību uzņēmuma darbību balstītu biznesa plānu.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Biznesa plānu konkursā var piedalīties visi šajā mācību gadā reģistrēto SMU biznesa plāni. Visiem biznesa plānu konkursa dalībniekiem ir jāveido savs Skolēnu mācību uzņēmums. 2. Ja skolēns šajā mācību gadā bija nolēmis rakstīt biznesa plānu tikai konkursam, tad arī šādam skolēnam savs plānotais biznesa plāns ir jāveido balstoties uz Skolēnu mācību uzņēmuma darbības pieredzi. 3. Biznesa plānu konkursa dalībniekiem ir iespēja izmantot savu iepriekšējo gadu pieredzi un ideju, piesakot savu darbu konkursam, bet arī šajā gadījumā arī ir jāreģistrē atkārtoti savs šī mācību gada SMU. 4. Skolēni reģistrē savu šī mācību gada Skolēnu mācību uzņēmumu www.jal.lv, aizpildot reģistrācijas formu. Reģistrējot Skolēnu mācību uzņēmumu ir jāievēro visi SMU veidošanas nosacījumi: lietvedības dokumentu aizpildīšana, Reģistrācijas apliecības un Apliecinājuma nosūtīšana apstiprināšanai, SMU piemērota biznesa plāna izveide un iesūtīšana. 5. Skolēni izveido Skolēnu mācību uzņēmumu. 1. SMU darbojās, piedalās gadatirgos - izstādēs, gūst pieredzi praktiskajā uzņēmējdarbībā. Skolēniem ir iespēja sava SMU biznesa ideju pilnveidot augstas kvalitātes biznesa plānā un iesniegt Biznesa plānu konkursam. 2. SMU var arī attīstīt tikai savas idejas prototipu, ar ko tad arī piedalās gadatirgos. Iekārto stendu, uzrunā potenciālos investorus, veic mērķauditorijas aptaujas. 6. Ja skolēns nolēmis iesniegt sava SMU ideju Biznesa plānu konkursam, tad līdz 2015. gada 1. martam to nosūta: ŠEIT <p>Biznesa plāna vērtēšanas kritēriji. 1. Pielikums.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. piedalīties 2015. gada februāra beigās(saskaņošanā) SMU Pavasara gadatirgū Rīga Plaza ar savu SMU un prezentēt savas biznesa idejas prototipu, ko iespējams būs izveidot ar 3D printeri pie JA-YE Latvia sadarbības partneriem LU EVF. SMU Pavasara gadatirgus laikā iespēja pievērst uzmanību nākošo investoru- žūrijas komisijas pārstāvju uzmanību. 2. 6 labākajiem SMU biznesa plānu autoriem piešķirs tiesības piedalīties Valsts mēroga SMU Biznesa plānu konkursa finālā (Jauno uzņēmēju dienu laikā 2015. gada maijā) un pretendēt uz Biznesa plānu konkursa uzvarētāju titulu. <p>II. kārtā</p> <p>SMU Valsts mēroga fināls „Jauno uzņēmēju” dienu laikā, 2015. gada maijs.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. SMU Valsts mēroga fināla dalībniekiem panelintervijas ar žūrijas komisiju, kurā prezentē savu SMU biznesa plānu konkursa žūrijai (10min).

	<p>2. Lai noteiktu SMU Biznesa plāna konkursa uzvarētāju, žūrijas komisija ņem vērā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • SMU biznesa plānu prezentāciju(max 60p.). • Produktu/prototipu.(20p)
Laika grafiks	<p>1. novembris, 2014 - Biznesa plānu konkursa izsludināšana. 1. novembris, 2014 - 15. janvāris, 2015 – SMU reģistrēšana www.jal.lv Decembris, 2014 – marts, 2015 – dalība SMU gadatirgos skolā, pilsētās, reģionos, valstī (tirgojot preces vai arī tikai prezentējot savu biznesa ideju ar prototipu). 1. marts, 2015- SMU biznesa plānu iesniegšana izvērtēšanai februāris(saskaņošanā), 2015 – iespējama SMU biznesa plānu konkursa dalībnieku dalība Pavasara gadatirgū 2015 ar stendu. Pie stenda prezentē savu SMU biznesa ideju, demonstrē sava uzņēmuma produktu/prototipu. Žūrija SMU biznesa plāna konkursa dalībniekiem. 6 labākajiem SMU biznesa plānu autoriem piešķirs tiesības piedalīties Valsts mēroga SMU Biznesa plānu konkursa finālā. 25. marts, 2015 - SMU biznesa plānu vērtēšanas rezultātu (punktos) paziņošana. 7. aprīlis, 2015 – maijs, 2015 – SMU biznesa plānu konkursa finālistu gatavošanās SMU biznesa plānu konkursa Valsts mēroga finālam. Maijs(saskaņošanā), 2015– SMU Biznesa plānu konkursa finālistu dalība Jauno uzņēmēju dienā 2015. Labākā SMU biznesa plānu autora noskaidrošana.</p>
2.DAĻA	PRASĪBAS BIZNESĀ PLĀNA IZSTRĀDĒ UN PREZENTĀCIJĀ
Biznesa plānu vērtēšana:	<p>1. legūtais vērtējums pirmajā atlases kārtā (max. 75 punkti) 2. legūtais vērtējums SMU pavasara gadatirgū nominācijā Labākais SMU biznesa plāns ar tiesībām piedalīties SMU biznesa plānu konkursa Valsts mēroga finālā. 3. legūtais vērtējums SMU biznesa plānu konkursa Valsts mēroga finālā.</p>
Balvas	<p>1.vietas ieguvējiem apmaksātas studijas Latvijas Universitātē Ekonomikas un vadības fakultātē. Balvas 1. – 3. vietu ieguvējiem, kā arī veicināšanas balvas skolēniem un skolotājiem (par kvalitatīvākajiem darbiem, par iesaistītajiem skolēniem) no JA-YE Latvija sadarbības partneriem.</p>
Biznesa plāna vispārējā informācija	<ul style="list-style-type: none"> • Obligāti ir jāizveido darba kopsavilkums (ne vairāk kā 1 lapaspuse), kurā īsi aprakstīta biznesa būtība un tā īstenošanas nosacījumi, satura rādītājs un lappušu numerācija. • Biznesa plāna beigās var būt konsultanta komentārs par biznesa plānu. • Biznesa plānam var pievienot informāciju par SMU praktiskās darbības sasniegumiem.
Biznesa plāna tehniskā informācija	<ul style="list-style-type: none"> • Biznesa plāna minimālais apjoms 10 A4 lapas, maksimālais apjoms 25 lapas ar pielikumiem – kur parādīts darba prototips, finansu informācija, praktiskās darbības sasniegumi u.c. informācija. • Iesniedzamie darbi jānoformē: datorsalikumā ar pusotra rindstarpu intervālu uz A4 (210x297mm) formāta balta papīra lapām, teksta burtu lielums 11 pt (Arial). Iesniedzamā darba lapas (lappuses) numurē to augšā vai apakšā, lapas vidū ar arābu cipariem bez punkta vai citām zīmēm, vai iekavās. Titullapa nav jānumurē, ar ciparu 2 numurē nākamo lapu aiz titullapas. • Visām tabulām jābūt ar virsrakstiem un numurētām ar arābu cipariem pieaugošā kārtībā no darba sākuma vai nodaļas robežās, ja darbam ir vairākas nodaļas. • Numuri jāraksta virs tabulas virsrakstiem labajā pusē. • Ja tekstā tikai viena tabula, tad tā nav jānumurē. • Tabulas virsrakstam jābūt īsam, konkrētam un skaidri saprotamam, tajā jānosaka tabulas tēma un saturs. • Visas ilustrācijas – shēmas, diagrammas, kartogrammas, zīmējumi, fotogrāfijas u.c. ir attēli. • Attēlus numurē ar arābu cipariem pieaugošā kārtībā (no darba sākuma), vai nodaļas robežās, ja darbam ir vairākas nodaļas. Katram attēlam dod atbilstošu nosaukumu, kuru raksta zem tā vienā rindā ar numuru. <p>Biznesa plānu veido, ņemot vērā vērtēšanas kritērijus. Vēlams finanšu sadaļā norādīt vismaz 1 gada Naudas plūsmu pilnībā, par pārējiem gadiem –prognozes ir jānorāda, lai noteiktu uzņēmuma vērtību. Biznesa plānā SMU jāpilnveido līdz praktiski darbojošam uzņēmumam. SMU ir tikai kā bāze, kā praktiskais piemērs, ka ideja ir reāla, ka bizness varēs darboties reālā vidē.</p>
Praktiski ekspertu ieteikumi	<p>JA-YE Latvija ieteiktie resursi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Biznesa plāna veidošanas rokasgrāmata www.jal.lv; 2. Prezentācijas LU un Swedbank.
Programmas stratēģiskais partneris	Latvijas Universitātes Ekonomikas un vadības fakultāte
Kontakti	Junior Achievement – Young Enterprise Latvija www.jal.lv Tālr./fakss: 67339656, JA-YE Latvija programmu direktore Inga Bolmane Mob.: 22070040, e-pasts: inga@jal.lv

1. Pielikums. SMU Biznesa plāna vērtēšanas kritēriji.

Nosaukums	Vērtēšanas kritēriji	Kopā
Kopsavilkums	Biznesa idejas pasniegšanas veids ir kvalitatīvs/īss, strukturēts, pārskatāms; Idejas apraksts rosina interesi par idejas turpmāko attīstību.	10
		10
Biznesa ideja	Biznesa ilgtermiņa iespējas; Biznesa idejas iespējas veicināt produkta eksportu; Vai biznesa ideja(vai izpildījums, vai mārketinga, vai tikai iesaiņojums) ir inovatīva? Vai biznesa ideja ir tehnoloģiska?	10 10
		20
Tirgus	Ir apzināts tirgus lielums; Ir raksturoti klienti un to vajadzības; Ir raksturoti konkurenti; Konkurētspēja Latvijas un ārvalstu tirgos; Mārketinga aktivitātes.	5 5 5 - 5
		20
Uzņēmums	Ir raksturots uzņēmuma pamatmodelis; Raksturota idejas autora loma uzņēmumā nākotnē.	5 -
		5
Finanses	Finanšu prognozes 3-5 gadiem(uzņēmuma vērtība pēc 3 -5 gadiem); Budžets ieviešanai; Balances; Peļņas un zaudējumu aprēķins; Naudas plūsma; Rentabilitāte un efektivitāte	5 5 5 5
		20
Riski	Risku analīze (SWOT jeb SVID: gan ārējās vides ietekmes novērtēšanai, gan uzņēmumu ietekmējošo iekšējo faktoru analīzē)	5
Kopā		75

2. Pielikums.

Vērtēšanas kritēriji - nominācijā Labākais SMU biznesa plāns

SMU pavasara gadatirgus laikā pie stendiem
(izvirzīšanai 6 SMU biznesa plānus uz Valsts mēroga finālu)

Kritēriji	Pamatojums	Vērtējuma punkti
Mārketingis:		20
-stends un informatīvais materiāls	-ar minimāliem līdzekļiem panākts stenda vizuālais un funkcionālais noformējums.	5
-prezentēšanas un pārliecināšanas prasmes piesaistot klientus	-pietiekoša informācija par produktu/pakalpojumu investoru piesaistei;	5
-realizācijas iespējas Latvijā un ārpus robežām	-esošā gadatirgus situācijas pārzināšana, sava produkta vieta un konkurenti apzināti, vēršanās pie potenciālajiem klientiem, sava produkta pārzināšana komunicējot ar žūriju un potenciālajiem investoriem. Sagatavots stāsts interesentiem.	10
Prototipa vai SMU produkta:		30
-ideja(subjektīvais vērtējums)	- produkta/pakalpojuma vai tā prototipa atbilstība aprakstītajai biznesa idejai.	5
-dzīvotspēja	-produkta dzīves cikls.	5
-ražošanas iespējas Latvijā un ārpus robežām	-produkta ražošanas un realizācijas iespēju pārzināšana.(Tehnoloģiskais process, ...)	5
-inovāciju vai tehnoloģiju pazīmes	-spēja raksturot produkta attīstību, kuras rezultātā varētu rasties inovācijas pret bāzes modeli.	10 5
-nozares piederības pamatojums	-spēja saskatīt sava produkta vietu nozares griezumā.	
Biznesa plāna novērtējums (punktos)		Max 75

3. Pielikums.

Junior Achievment – Young Enterprise Latvija

SMU Valsts mēroga biznesa plānu fināla vērtēšanas kritēriji

Finālistu prezentācijas laiks 10 min

Prezentācija žūrijai:

- Prezentācijas struktūra, precizitāte laikā - 10 p.
- Saturs un būtiskums, audiovizuālā sasaiste – 10.p.
- Vizuālie līdzekļi un izdales materiāli, klātbūtnes efekts ar skatītāju -10.p.

Prezentācijā informācija par biznesa plānu:

- Biznesa plāna idejas oriģinalitāte -10.p.
- Izpratne par finanšu daļu -10p
- Biznesa ilgtspēja -10p

Prototips – 20p